

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА "EUROPEAN DISABILITY FORUM"

Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на хора с увреждания

година XXXIII
август-септември
2023 г.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН „КУРАЖ“

СЪЮЗЕН ЖИВОТ

1. От 11 до 13 септември 2023 г. в конферентната зала на хотел „Тишина“ в гр. Приморско Съюзът на инвалидите в България проведе Общо събрание и обучение на координаторите и актива на СИБ.

Заседанието на Общо събрание на СИБ обсъди и прие: Отчета за дейността на Управителния съвет на

Съюза на инвалидите в България през периода 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.; Доклада за съществените дейности, изразходваните за тях средства, връзката им с целите и програмите на организацията и постигнатите резултати за периода от 01 януари 2022 година до 31 декември 2022 година; Отчет за изпълнението на Бюджета на СИБ за 2022 г.; Годишен финансов отчет на СИБ за 2022 година и Доклад на независимия одитор на СИБ за 2022 година; Бюджета на СИБ за 2023 година; Основни насоки за дейността на Съюза на инвалидите в България през 2023 година.

Бяха приети изменения и допълнения на Устава на СИБ, които ще подобрят работата на регионалните, общинските организации и самостоятелните дружества.

Разгледани и утвърдени бяха промени в състава на Управителния съвет на СИБ. УС на СИБ бе допълнен с трима нови членове. Единодушно бяха избрани Атанас Иванов – делегат от Регионална организация Плевен, Рени Николова – делегат от РО Софийска област и Петрана Николова – делегат от Смолянската РО.

На 13 септември се проведе и обучение на координаторите и актива на СИБ. Председателят на СИБ Георги Колев запозна аудиторите със задълженията на координаторите и председателите на РО на СИБ, съгласно вътрешните организационни документи и Устава на СИБ. Участниците в обучението бяха много активни и обмениха ценен опит като се включиха в проведената дискусия: Как да създадем ново дружество или общинска организация?

Членовете на УС на СИБ, участвали в ОС

II. На 26 и 27 юли в хотел "Кованлъка" в красивата местност "Пчелина" край гр. Разград се проведе обучение на председателите на Общински организации и координаторите на РО на СИБ от Разград, Русе, Търговище и Силистра. Темите на обучението бяха свързани с правилното водене и запознаване с новите моменти в основните организационни документи в СИБ. Бяха дискутирани теми като новите размери на годишния членски внос, срокове и отчитането му, вътрешните правила за отпускане на парични помощи, наредбата за отчитане и остойностяване на предоставените услуги, помощи и дейности в СИБ, правилниците за дейността на УС на РО и КРК, наредбата и указанията за изразходването на предоставените субсидии и други. В открит разговор, обучението премина с много настроение, при много висока активност на участниците, като беше споделен и ценен опит. Водещи на обучението бяха Георги Колев – председател на УС на СИБ и Радослав Няголов – член на УС на СИБ и председател на Разградската РО на СИБ.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

По покана на министъра на труда и социалната политика д-р Иванка Шалапатова, на 15 август се проведе работна среща с ръководителите на национално представителните организации на и за хора с увреждания. В срещата в Министерството на труда и социалната политика участва и заместник-министъра г-жа Гинка Машова.

Министър Шалапатова наблегна на новата управленска програма на МС, актуализиране на политиките за децата и хората с увреждания, интегрирания подход, който ще използват в министерството – съвместна работа с всички министерства, касаещи проблемите на хората с увреждания и разработване на нови политики.

Предстоят промени в Закона за хората с увреждания, изработване на нов Закон за насърчаване на заетостта, Закона за социалната и солидарна икономика и други важни нормативни актове.

Министър Шалапатова ни увери, че ще имаме редовни срещи за идентифициране на най-спешните проблеми и организиране на работни групи по най-важните въпроси: образование, достъпна среда, трудова заетост, медицинските изделия и помощни средства, медицинската експертиза на работоспособността, социалните услуги, специализираните предприятия.

Поставен бе въпросът за редовни заседания на Националния съвет за хората с увреждания към МС, както и разработване на критерии за субсидиране на национално представителните организации.

Министър Шалапатова представи необходимостта от промяна в политиките насочени към специалистите в социалните услуги, както и връзка с научния потенциал в университетите.

Акцент в разговора бяха и мерките за осигуряване на повече работни места за хората с увреждания. Това ще бъде сред основните цели на предстоящите промени в Закона за насърчаване на заетостта, информира заместник-министър Гинка Машова.

До края на 2023 г. е планирано по Програма „Развитие на човешките ресурси“ да бъде обявена операция „Устойчива заетост за хора в неравностойно положение“, която се очаква да подобри достъпа до пазара на труда за най-малко 3 600 души. Осигуряването на възможности за обучения и разкриване на нови работни места в социалните предприятия ще са основна цел на друга предстояща процедура - „Насърчаване на социалната икономика на местно и регионално ниво“. Очаква се мярката да обхване 1970 души в неравностойно положение, а 1 044 участници да започнат нова работа.

Добро сътрудничество

Квартет Дулово – РО на СИБ Силистра

Алтан – РО на СИБ Русе

В периода 1-3 септември 2023 г. в град Обзор, Националната федерация на работодателите на инвалиди с подкрепата на Съюза на слепите, Съюза на инвалидите и Съюза на глухите в България, реализираха проекта „Изкуството и спорта – мостове за партньорство“ финансиран по договор № 20-РИ/2.05.2023 г., от Агенцията за хората с увреждания.

Общият брой на участниците беше 91, от които 72 активно участваха в дейностите по проекта.

Спортните мероприятия стартираха на 2 септември със състезания по:

1. Турнир по шахмат между представителните отбори на Съюза на слепите, Съюза на инвалидите и Съюза на глухите в България, като всеки беше в състав по четири състезатели. На 1 място се класира отбора на Съюза на слепите с 8 точки, второ място зае формацията на Съюза на глухите с 3 точки и трети са Съюза на инвалидите с 1 точка.

2. Турнир по тенис на маса между представителните отбори на Съюза на инвалидите и Съюза на глухите в България. Отборен победител е Съюза на инвалидите с 44 точки, а в индивидуалното класиране на първо място е Паун Вътов, на второ място Джейхан Ташчъ и двамата от Съюза на инвалидите, а трето място зае Гергана Димова от Съюза на глухите.

3. Турнир по бадминтон между представители на Съюза на инвалидите и Съюза на глухите. Класирането по двойки е следното:

- първо място Данчо Жечев- Съюз на глухите и Емона Иванова - Съюз на инвалидите
- второ място -Росен Драганчев и Росица Караджова от Съюза на глухите
- трето място- Ивелин Жечев от Съюза на глухите и Валя Манолова от Съюза на инвалидите и двойката Ивелин Жечев и Синди Скечелиева от Съюза на глухите

Спортната програма продължи на 3 септември с:

1. Колоездене тандем, което се проведе на крайбрежната алея при много голям интерес. При заложили в проекта 8 двойки се формираха 12 екипа, изразили желание за участие. Състезателите бяха подкрепяни от многобройните зрители по хилядаметровото трасе с „дай, дай, дай !“, „браво !“ и много ръкопляскания. На 1 място се класираха Теодор Стоянов и Хакан Осман от Съюза на слепите, финиширали за 59 секунди, втори са Ивелин Жечев и Димитър Иванов с 68 секунди от Съюза на глухите и трети са Данчо Жечев и Марио Пейков от Съюза на

Емона Иванова - I-во място, бадминтон
РО на СИБ София-град

Председателят на СИБ Георги Колев също се
включи в спортната надпревара
Колоездене в тандем с Кахан Тахакев

глухите с 69 секунди.

2. Турнир по шоудаун (тенис на маса) – състезанието по този адаптиран спорт за хора със зрителни увреждания имаше демонстрационна цел. Той се проведе в два етапа, като първоначално петима незрящи играха по между си, след което се включиха състезатели от Съюза на инвалидите и Съюза на глухите, с цел запознаване със специфичната игра.

В парка към хотел „Хоризонт“, при голям интерес се проведе и Художествена работилница „Мост между сетивата“ - интерактивна сесия „Рисувай без зрение“ под ръководството на художничката Събина Данева. Участие взеха представители на Съюза на слепите, Съюза на инвалидите и Съюза на глухите, като на художниците със зрение бяха поставени маски. След приключване на сесията всеки разказа какво е искал да изобрази на платното. За радост на всички присъстващи и разбира се най-много на творците, една от картините беше закупена от зрител.

Анита Тараланска и Здравка Минкова

Всяка от трите вечери в периода на реализацията на проекта завършваше с концерт в красивият амфитеатър на град Обзор. Първият от тях беше открит от Здравка Терзиева - представител на Националната федерация на работодателите на инвалиди. Приветствия поднесоха Васил Долапчиев - председател на Съюза на слепите, Георги Колев - председател на Съюза на инвалидите и Николай Нинов - председател на Съюза на глухите. Интерес към събитието проявиха много граждани, почиващи в курорта. Всички присъстващи се насладиха на певческото и танцовото изкуство на изпълнителите със зрителни, физически и слухови увреждания. Те щедро възнаграждаваха всяко изпълнение с бурни аплодисменти, които често бяха съпроводени с покана за бис.

Катя Минкова - РО на СИБ Смолян

На интернет страницата на СИБ: <https://www.disability-bg.org/?go=news&p=detail&newsId=569> е публикуван фоторепортаж за състезателите и изпълнителите от СИБ, участвали в проекта

Международно сътрудничество

Съюз на равенство: Комисията предлага европейска карта за хора с увреждания и карта за паркиране, валидни във всички държави членки

На 6 септември т.г. Европейската комисия представи законодателно предложение,

което ще осигури повече права на свободно движение за хората с увреждания, като им даде възможност да имат достъп на равни начала до специални условия, преференциално третиране и права за паркиране, когато посещават друга държава членка. С предложението на Комисията се въвежда стандартизирана европейска карта за хора с увреждания и се разширява обхватът на настоящата европейска карта за паркиране, за да включи и хората с увреждания. И двете карти ще бъдат признати в целия ЕС.

Европейска карта за хора с увреждания

Когато статутът на хората с увреждания не се признава в чужбина, те не могат да се възползват от специалните условия и преференциалното третиране при пътувания в други държави членки, като например безплатен и/или приоритетен достъп, намалени такси или лична помощ. Като решение на този проблем Комисията предлага да се създаде стандартизирана европейска карта за хора с увреждания.

Европейската карта за хора с увреждания ще служи като доказателство за наличието на увреждане, което ще се признава в целия ЕС, и картата ще предоставя равен достъп до специални условия и преференциално третиране при ползването на публични и частни услуги, в това число транспорт, културни прояви, музеи, центрове за отдих и спорт или увеселителни паркове. Картата ще се издава от националните компетентни органи и ще допълва съществуващите национални карти или сертификати.

Подобрена европейска карта за паркиране

За много хора с увреждания частният автомобилен транспорт остава най-добрата или единствената възможност за пътуване и самостоятелно придвижване, която гарантира тяхната автономност. Предложените подобрения на настоящата европейска карта за паркиране ще позволят на хората с увреждания да имат достъп до същите права за паркиране, които съществуват в друга държава членка. Тя ще има задължителен общ формат, който ще замени националните карти за паркиране за хора с увреждания, и ще бъде призната в целия ЕС.

Осигуряване на достъпност на картите

С цел по-опростено използване на картите и по-малко административни пречки предложената директива ще изисква от държавите членки:

- да осигурят както физическа, така и цифрова версия на картите;
- да предоставят публичен достъп до условията и правилата за издаване или анулиране на картите в достъпни формати;
- да гарантират, че доставчиците на услуги предлагат информация за специалните условия и преференциалното третиране на хората с увреждания в достъпни формати.

За да осигурят спазването на правилата, държавите членки трябва да гарантират,

че хората с увреждания, техните представителни организации и съответните публични органи могат, при необходимост, да предприемат правни действия съгласно националното законодателство. След транспонирането на директивата в националното законодателство от държавите членки се изисква да налагат глоби и корективни мерки в случай на нарушения.

Следващи стъпки

Предстои предложението на Комисията да бъде обсъдено от Европейския парламент и от Съвета. В предложението се предвижда, че след приемането на директивата държавите членки разполагат с 18 месеца за транспониране на нейните разпоредби в националното право.

На интернет страницата на СИБ: <https://www.disability-bg.org/?go=news&p=detail&newsId=568> може да прочетете: *Статия на Комисаря по равенството Хелена Дали по повод представеното законодателно предложение на Европейската комисия за европейска карта за хора с увреждания и карта за паркиране, валидни във всички държави членки*

Картата на ЕС за хора с увреждания ще насърчи свободното движение на хора с увреждания - първоначална реакция на Европейския форум на хората с увреждания

Приветстваме това дългоочаквано законодателно предложение. Въпреки това държавите трябва да въведат повече промени, за да могат хората да се преместват и да живеят в чужбина.

Със задоволство отбелязваме, че предложението:

- Разширява обхвата на картата, особено правилното тълкуване, че чужденците, които са граждани на ЕС и посещават друга държава, ще се ползват от същите предимства като гражданите в широк спектър от услуги.
- Укрепва действащото законодателство за картата за паркиране на ЕС.
- Указва, че картата ще бъде налична както във физическа, така и в цифрова версия.
- Подчертава, че картата на ЕС за хората с увреждания и картата на ЕС за паркиране ще бъдат напълно отделни карти.

От друга страна, имаме някои опасения по отношение на предложението:

Предложението е под формата на Директива, а не на Регламент/Наредба, което може потенциално да доведе до по-непоследователно и неефикасно прилагане в държавите членки.

Липсата на достатъчни мерки, които да гарантират напълно, че хората с увреждания могат да живеят и работят в друга държава от ЕС наравно с останалите граждани.

След публикуването на законодателното предложение, Европейския форум на хората с увреждания ще направи по-подробен анализ.